

TARBIJAVAIIDLUSTE KOMISJONI OTSUS

Asja number	19-1/21-08622-006
Otsuse kuupäev	30. sept 2021
Komisjoni koosseis	Esimees Mihkel Kivisalu
Tarbija	
Kaupleja	Ivomax OÜ, 14519488
Tarbija nõue	Lepingu ülesütlemine (üleantu tagastamine)
Asja läbivaatamise aeg	27. sept 2021

Resolutsioon:

1. Rahuldada tarbija avaldus. Kaupleja peab tagastama tarbijale 70 eurot.
  2. Komisjoni otsus täidetakse 30 päeva jooksul, arvates selle Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Ameti veebilehel avaldamise päevale järgnevast päevast.
- Kui vaidlevad pooled ei nõustu komisjoni otsusega, on neil õigus pöörduda sama vaidluse läbivaatamiseks maakohtusse.

Asjaolud:

Tarbija soovis rentida Renault Master kaubiku perioodiks 02.07-03.07.2021 hinnaga 70 eurot. Rentimise tingimuseks oli kaubiku renditasu ja deposiidi ettemaks, mille Tarbija tasus 02.07.2021, kokku 270 eurot.

Tarbija selgitab, et sõidukile järgi minnes selgus, et see ei vasta reklaamis lubatule, "kuna kaubik oli oma mustuses kasutamiskõlbmatu, siis ei soovinud rendilepingule alla kirjutada ning loobusin teenusest koheselt." Tarbija lisab, et Kaupleja tagastas deposiidi, kuid ei ole siiani tagastanud renditasu.

Tarbija nõue; 70 euro tagastamine.

Kaupleja seisukoht:

Kaupleja on jätnud omapoolsed seisukohad esitamata.

Komisjoni põhjendus:

Kuna kaupleja ei ole tarbija nõudele vastanud, võtab komisjon tarbijakaitseaduse § 48 lg 6 kohaselt vaidluse lahendamisel aluseks tarbija avalduse ja olemasoleva teabe.

Tarbija esitas kaupleja vastu nõude üleantu tagastamiseks.

Komisjon, tutvunud tarbija avaldusega ning sellele lisatud materjaliga, leidis, et tarbija avaldus kuulub rahuldamisele.

Poolte vaheline leping vastab rendilepingu tunnustele. VÕS § 339 kohaselt kohustub rendilepinguga üks isik (rendileandja) andma teisele isikule (rentnik) kasutamiseks rendilepingu eseme ning võimaldama talle rendilepingu esemest korrapärase majandamise reeglite järgi saadava vilja. Rentnik on kohustatud maksma selle eest tasu (renti). Asjas esitatud materjalidest nähtub, et kaupleja kohustus andma rendile kaubiku ja tarbija kohustus tasuma selle eest renti.

Materjalidest nähtub, et tarbija tasus kauplajale deposiidi summas 200 eurot ning ettemaksu summas 70 eurot. Kaupleja võimaldas kasutada kaubikut. Asja ülevõtmisel selgus, et kaubik ei vasta reklaamitule ehk pakkumusele (kaubik oli nähtavalt must ja puhastamata). Tegemist oli tarbija jaoks olulise tingimusega, mistõttu tarbija taganes lepingust ja nõudis rahasummat tagasi. Kaupleja tagastas üksnes deposiidi summas 200 eurot ning jättis 70 eurot renditasu tagastamata.

Komisjon analüüsib alljärgnevalt tarbija taganemisõigust ja üleantu tagastamise nõuet.

Vastavalt tsiviilkohtumenetluse seadustiku § 230 peab asjaolu, millele tuginetakse, tõendama pool, kes sellele tugineb. Seda on mõistlik kohaldada ka vaidluste kohtueelses lahendamises. Tarbija on esitanud tõenditena fotod reklaamist ja olukorrast kaubiku vastuvõtmisel.

VÕS § 341 sätestab, et rendilepingule kohaldatakse täiendavalt üürilepingu kohta sätestatud, kui käesolevas peatükis sätestatud ei tulene teisiti. Seega reguleerib rendilepinguga seonduvat teatud ulatuses ka VÕS 15. peatükk.

VÕS § 116 lg 6 sätestab, et kui oluliselt rikutakse kestvuslepingut, võib kahjustatud lepingupool selle vastavalt VÕS §-s 196 sätestatud üles öelda.

Kuna Rendilepingu puhul on tegemist tähtjalise lepinguga, siis saab seda üles öelda erakorraliselt. VÕS § 196 lg kohaselt kestvuslepingu võib kumbki lepingupool mõjuval põhjusel etteteatamistähtaega järgimata üles öelda, eelkõige kui ülesütlevalt lepingupoolelt ei või kõiki asjaolusid ja mõlemapoolset huvi arvestades mõistlikult nõuda lepingu jätkamist kuni kokkulepitud tähtpäevani või etteteatamistähtaja lõppemiseni (erakorraline ülesütlemine). Sama paragrahvi lg 2 sätestab, et kui mõjuv põhjus seisneb selles, et teine lepingupool rikub lepingulist kohustust, võib lepingu üles öelda alles pärast kohustuse rikkumise lõpetamiseks määratud mõistliku tähtaja tulemusteta lõppemist. Tähtaja määramine ei ole vajalik VÕS § 116 lõike 2 punktides 2-4 sätestatud juhtudel (rikuti kohustust, mille täpne järgimine oli lepingust tulenevalt teise lepingupoole huvi püsimise eelduseks lepingu täitmise vastu;

kohustust rikuti tahtlikult või raske hooletuse tõttu; kohustuse rikkumine annab kahjustatud lepingupoolele mõistliku põhjuse eeldada, et teine lepingupool ei täida kohustusi ka edaspidi). Oluline ja tähtis on märkida, et ülesütlemiseks õigustatud isik võib lepingu üles öelda üksnes mõistliku aja jooksul pärast seda, kui ta ülesütlemise aluseks olnud asjaoludest teada sai.

Arvestades faktilisi asjaolusid ning tarbija kohest teavitamist, mil ta sai tegelikest asjaoludest teada, on ülesütlemise avaldus tehtud mõistliku aja jooksul.

VÕS § 313 lg 1 kohaselt mõjuval põhjusel võib kumbki lepingupool nii tähtjatu kui tähtjalise üürilepingu üles öelda. Põhjus on mõjuv, kui selle esinemisel ei saa ülesütlemist soovivalt lepingupoolelt kõiki asjaolusid arvestades ja mõlemapoolseid huvisid kaaludes eeldada, et ta lepingu täitmist jätkab. Erakorraline ülesütlemine on lubatud eelkõige VÕS §-des 314-319 nimetatud asjaoludel (üürilepingu erakorraline ülesütlemine, kui üürnik ei saa üüritud asja kasutada, üürilepingu erakorraline ülesütlemine asja lepinguvastase kasutamise puhul, üürilepingu erakorraline ülesütlemine tasumisega viivitamise tõttu, üürilepingu erakorraline ülesütlemine eluruumi terviseohtlikkuse tõttu, pikaajalise üürilepingu ülesütlemine, üürilepingu erakorraline ülesütlemine üürniku pankroti korra). Seega, pole seaduses toodud mõjuvate põhjuste loetelu ammendav.

Komisjon olles tutvunud materjalidega, leiab, et tarbijal oli õigustatud huvi saada kaubik vastavalt esitatud pakkumusele. Asjas esitatud materjalidest nähtub, et kaubik ei vastanud lubatule. Tegemist on tarbija jaoks olulise lepingurikkumisega.

Oma otsuses nr 3-2-1-100-04 on tsiviilkolleegium asunud seisukohale, et VÕS § 313 lg 1 rakendamine eeldab mõlema lepingupoole huvide kaalumist, mille käigus võrreldakse, kas lepingu lõppemist sooviva poole huvid on olulisemad ja saaksid lepingu jätkumise korral rohkem kahjustada kui teise lepingupoole huvid lepingu lõppemise korral.

Komisjon märgib, et VÕS § 76 lg 1 kohaselt kohustus tuleb täita vastavalt seadusele või lepingule. VÕS § 100 näeb ette, et võlasuhtest tuleneva kohustuse rikkumiseks on selle täitmata jätmine või mittekohane täitmine, sealhulgas täitmisega viivitamine. Komisjoni hinnangul on puhastamata kaubik käsitletav lepingu mittekohase täitmisena. Tarbijal oli õigustatud ootus saada puhas kaubik ning tarbijal oli õigus antud puudusele tugineda. Eeltoodust tulenevalt leiab komisjon, et tarbijale anti kaupleja poolt üle lepingutingimustele mittevastav asi.

VÕS § 196 lg 4 sätestab, et kui ülesütlemiseks õigustatud isikul ei ole ülesütlemise tõttu juba täidetud kohustuste vastu enam huvi, võib ta lepingu ülesütlemise laiendada ka juba täidetud kohustustele. Üleantu tagastamisele kohaldatakse vastavalt käesoleva seaduse §-des 189–191 sätestatud.

VÕS § 189 lg 1 alusel lepingust taganemise korral võib kumbki lepingupool nõuda tema poolt lepingu alusel üleantu tagastamist ning saadud viljade ja muu kasu väljaandmist, kui ta tagastab kõik üleantu. Taganemisest tulenevad kohustused peavad lepingupooled täitma üheaegselt.

Lepingust taganemise kehtivuseks peavad olema selle materiaalsete eelduste kõrval täidetud ka formaalsed eeldused, eelkõige olema esitatud taganemisavaldus. Asja materjalide kohaselt on tarbija avaldanud kauplejale soovi saada tasutud summad tagasi, mis oma sisult on lepingust ülesütlemise avaldus. Seega on tarbija kehtivalt lepingu üles öelnud. Lepingülesütlemisel muutub olemasolev võlasuhe tagasitäitmise võlasuhteks (VÕS 10. peatüki 2. jagu). Tarbija tasus kauplejale kaubiku eest 70 eurot (mis on kaupleja jätnud tagastamata), mida tal on VÕS § 189 lg 1 alusel õigus tagasi saada.

TKS § 60 lg 2 järgi kui pooled komisjoni otsusega ei nõustu ja seda ei järgi võivad nad pöörduda sama vaidluse läbivaatamiseks maakohtusse.

Mihkel Kivisalu
/allkirjastatud digitaalselt/